

Но, ако се тръгне по *калдърмосанитъ* пътеки и се обходи вътрешността на острова, ще се види, че тукъ има много развалини отъ нѣкогашни палати и църкви. Тѣхъ е строилъ презъ своето царуване славниятъ български царь Самуилъ. Тукъ той се е събиралъ съ своите войводи и боляри на съветъ преди да потегли на бой. Тукъ е празднувалъ се оите победи надъ българските врагове. Тукъ е дочакалъ и страшната весть за ослепяването на неговите храбри воиници отъ жестокия византийски императоръ *Василий бѣлгароубиецъ*.

И отъ тия времена, когато красивите царски палати сѫ се оглеждали въ тихите води на езерото, когато звъна на черковните къмбани се е разнасялъ чакъ до върховете на високите околни планини — отъ тия славни за нашия народъ времена малкото островче въ езерото носи името *Голѣмъ градъ*.

Отъ тия палати и черкви сега се виждатъ само развалини. Много по-голѣми сѫ следите на нѣкогашните царски градини. Островът и до сега е покритъ съ кичести круши, съ разни ябълки, бадеми, сливи и орѣхи. Но отъ всичко най-прочути сѫ останките отъ царските лозя. Въ всички села около Преспанско езеро знаятъ, че лозята отъ острова *Голѣмъ градъ* даватъ най-хубаво и ароматно вино.

Нѣкогашното потънало въ царски блѣсъкъ островче сега е глухо и пусто. Никой не се решава да се засели и живѣе на него. Като че всички се пазятъ да не нарушаатъ спокойствието и тишината въ тия свещенни за българите развалини.

Презъ време на голѣмата война, когато българското знаме се развѣваше по брѣговете на Преспанско езеро, мнозина български офицери и воиници отиваха на островчето *Голѣмъ градъ* да се поклонятъ предъ паметниците отъ царуването на славния нашъ царь Самуила.

Хр. Спасовски.